

Záznam z XXIX. Akademického fóra Paragrafové znění zákona o vysokých školách

**Veřejný, volně přístupný seminář se konal ve čtvrtek 9. února 2012, 13:00–16:00,
ve Velké posluchárně v sídle Jednoty českých matematiků a fyziků, Praha 1, Žitná 25.**

Přílohy:

- Z-0 Záznam z XXIX. Akademického fóra.
- Z-1 Účastníci XXIX. Akademického fóra.
- Z-2 Pozvánka na XXX. Akademické fórum „Alternativy legislativní logistiky“, Praha, 15.3.2012.
- Z-3 Korespondence se sekretariáty předsedy vlády P. Nečase a ministrů K. Schwarzenberga a K. Jankovského.
- Z-4 M. Jašurek, S. Zajíček et al.: Kritický průvodce „reformou“ vysokých škol. 23 s.
- Z-5 J. Slovák: Kritický průvodce reformou vysokých škol (pohled „druhé strany“). 27 s.
- Z-6 Prohlášení Iniciativy Za svobodné vysoké školy.
- Z-7 Inovace řízení: legalizovaný puč.

Program

- 12:30-13:10 Registrace.
- 13:15 1. Uvítání. Informace. Z nového vedení Rady vysokých škol. Ze seminární korespondence.
- 13:30 2. **Prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc.**, náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro výzkum a vysoké školství.
Stav a další postup s věcnými záměry zákona o vysokých školách a zákona o finanční pomoci studentům. Rizika obsažená v jejich koncepci v pohledu MŠMT.
Diskuse I.
  - 2.1. Hodnocení rizik v koncepci zákonů v pohledu různých stran.
  - 2.2. Oficiální stanovisko Legislativní rady vlády a výklad k problému legality předsednictva Rady pro výzkum, vývoj a inovace. Právní názory znaleců. Příčiny nevyvrácení eventuality právně nekompetentního řízení RVVI.
  - 2.3. Alternativní logistika tvorby zákona ab initio. Příčiny nevyužití prvků alternativní logistiky přes zjevné potíže tím dlouhodobě působené.
  - 2.4. Podmínky financování projektů jako faktor ovlivňující logistiku tvorby zákonů.
  - 2.5. Ostrůvky excelence na vysokých školách.
- 14:30 3. **Ing. Jan Marek, CSc.**, ředitel Odboru výzkumu, vývoje a inovací Úřadu vlády ČR, sekretář Rady pro výzkum, vývoj a inovace:
Rada pro výzkum, vývoj a inovace 2012. (V jednání.)
- 14:40 4. Diskuse II.
- 15:00 5. Přestávka. Skupinové a individuální konzultace a diskuse.
- 15:30 6. **Výhled:** A. Gajdušková: Věda, výzkum, vývoj a inovace v České republice.
J. Musilová: Hodnocení výzkumu.
Diskuse III.
- 15:55 7. Shrnutí. Závěr.
- 16:00 Ukončení.

1. Zahájení. Uvítání. Informace. Ze seminární korespondence.

Po zahájení a uvítání účastníků (příloha Z-1) informoval M. Černohorský o těchto jednotlivostech:

1.1. Zvláště významnou únorovou akcí je **Výroční shromáždění České konference rektorů**, Praha, 16.-17. února 2012, s účastí 43 rektorů, 45 emeritních rektorů a 11 hostů, kteří přednesou informativní referáty v tomto pořadí:

1. Předseda vlády	Petr Nečas
2. Ministr školství, mládeže a tělovýchovy	Josef Dobeš
3. Hlavní vědecký poradce předsedy vlády	Petr Fiala
4. Předsedkyně Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu	Alena Putnová
5. Předseda Rady vysokých škol	Jakub Fischer
6. Předseda Akademie věd ČR	Jiří Drahoš
7. Předseda Učené společnosti ČR	Václav Pačes
8. Předsedkyně Akreditační komise	Vladimíra Dvořáková
9. Předseda Grantové agentury ČR	Petr Matějů
10. Místopředseda Technologické agentury	Miroslav Janeček

1.2. Sněm Rady vysokých škol, konaný 26. ledna 2012, zvolil předsedou Rady vysokých škol Doc. Ing. Jakuba Fischera, Ph.D. Dalšími členy Užšího předsednictva jsou místopředsedové Prof. PhDr. Vladimír Čechák, CSc., předseda Studentské komory RVŠ Mgr. Miroslav Jašurek, Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc., Prof. RNDr. Tomáš Opatrný, Dr., Prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

1.3. V průvodním dopise k pozvánce na XXIX. AF je na adresu členů vlády uvedeno, že „Prvotní zdroj nynějších potíží je už v chybném usnesení vlády z 5.10.2011 č. 739 s nezákonným vznikem 16 vakantních míst v Radě pro výzkum, vývoj a inovace, která mají být bez přerušení obsazena.“ K právně korektní nápravě vláda dosud nepřistoupila, resp. eventuální výsledek není znám.

Na pozvánku na **XIX. Akademické fórum** došly **omluvné reakce** ze sekretariátů předsedy vlády P. Nečase, ministra zahraničí K. Schwarzenberga a ministra pro místní rozvoj K. Jankovského. (Z-3)

O vadném usnesení vlády není v žádné z těchto reakcí zmínka. Meritorně nereaguje ani místopředsedkyně vlády K. Peake ve své funkci předsedkyně Legislativní rady vlády, když své vyjádření, s chybným usnesením vlády se solidarizujícím, uzavírá sdělením, že „jsem nucena upozornit na to, že toto vyjádření je pouze můj osobní právní názor a proto jej nelze považovat za oficiální či závazný výklad zákona.“ Legislativní rada vlády se stěží jako orgán rozhodne pro odborně (nikoli však mocensky) předem neúspěšný pokus o apologetiku nehajitelného, zejména když existuje právně čisté řešení naplňující záměr premiéra či jeho práva neznalých poradců.

1.4. Pro dnešek se musíme zříct programovaného **setkání s Ing. Janem Markem**, ředitelem odboru výzkumu, vývoje a inovací Úřadu vlády ČR a sekretáře Rady pro výzkum, vývoj a inovace. Pan ředitel píše

„Nezlobte se, pane profesore, ale musím se omluvit, ale pracovní povinnosti mi nedovolí se jednání zúčastnit. Velmi se omlouvám Vám i kolegům a kolegyním, nicméně jistě najdeme příležitost k setkání.

Jan Marek“

V reakci na tuto omluvu Ing. Marka byla znovu prosba:

„... je přirozené, že Vase postavení vyzaduje i velmi nahlou operativní zmenu programu.

O jednu věc bych Vás rad ale v souvislosti s programem pozitějšího XXIX. Akademického fora prece jen poprosil. Jde o mou prosbu z mailu 30.1.2012 14:25:

"Zároveň Vás prosím o informaci, zda, resp. kdy se Legislativní rada vlády vyjádřila k usnesení vlády z 30.11.2011 č. 891, a o sdělení, můžete-li text jejího stanoviska operativně poskytnout."
Reakce na tuto prosbu mi zatím nedosla. ..."

I tentokrát byl dopis zodpovězen, avšak znovu bez jakékoli zmínky týkající se opakované prosby.

1.5. Ve čtyřech exemplářích byly k dispozici brožury

M. Jašurek, S. Zajíček et al.: **Kritický průvodce „reformou“ vysokých škol.** (Příloha Z-4)

J. Slovák: **Kritický průvodce reformou vysokých škol (pohled „druhé strany“).** (Z-5)

Vznik obou brožur a srovnání jejich obsahu je jedním z dokladů, proč dochází k tolika nedorozuměním. Dalo by se jim předejít vhodnější než nynější logistikou tvorby zákona: pluralitou, ne monopolem; paragrafovým zněním od samého počátku (odmítání této možnosti je důkaz odborné nekompetentnosti, nebo nezájmu na hospodárném řešení problému), konkrétní paragrafové formulace místo připomínkování, zveřejňování honorářů z veřejných prostředků místo jejich utajování. Současný stav má příliš početné příznivce, včetně řídicích činitelů ve vedoucích pozicích na něm rovněž zainteresovaných, než aby náprava se dala za daného stavu čekat.

1.6. Prohlášení Iniciativy Za svobodné vysoké školy (Z-6), připojené na semináři

k aktualizovanému programu (bylo určeno k oficiálnímu zveřejnění za čtyři dny, v pondělí 13.2.2012). konstatuje mj.:

„... Nehájíme status quo veřejných vysokých škol – známe jako akademická obec jejich stav lépe než jakýkoli státní úředník či politik, který změny chystá. Není však alarmující, že k oběma věcným záměrům zákonů zaujaly Rada vysokých škol, Česká konference rektorů a drtivá většina akademických senátů odmítavá stanoviska? Proto nejenže oba oktrojované záměry odmítáme, ale rovnou zdůrazňujeme: problém návrhů nevězí v detailech a formulacích, které by snad lépe podal či vysvětlil chytřejší ministr. Ne. Odmítáme ideový základ vysokoškolských reforem, jejich cíle i způsob prosazování. ...“

Příkladem uplatnění ideového základu způsobu prosazování změn je brněnský puč. V obecnou známost byl uveden článkem se závěrečným mezititulkem „Varovný signál pro celou společnost“ v Kulturních novinách **Inovace řízení: legalizovaný puč (Z-7)** jako případ, který by se nejen mohl opakovat, ale stát se v rámci reformovaného řízení vysokých škol běžnou praxí, zákonem plně krytou, jestliže při dnešním zákoně se podle veřejného vyjádření jeho tří aktérů (rektora, prorektora, kvestora) údajně nic nezákonného nestalo.

2. I. Wilhelm Stav a další postup s věcnými záměry zákona o vysokých školách a zákona o finanční pomoci studentům.

Výklad rekapituloval vývoj posledních měsíců završený předložením věcných záměrů obou zákonů do vlády. Výklad i následná diskuse se vyznačovaly jasnou věcností a plnou otevřeností jak ze strany diskutujících z pléna, tak ze strany náměstka Prof. Wilhelma. V diskusi dominovala dvě témata: (1) Rada vysoké školy, (2) Legitimita RVVI.

2.1. Problematika Rady vysoké školy. Stejně jako u kteréhokoli jiného tématu se projevila nevýhoda, že neexistuje jasná formulace ve formě paragrafů. Těžko pochopit tak neproduktivní a tak konfliktotvornou logistiku jako metodu, akceptovanou všemi oficiálně zúčastněnými, jak v diskusi bylo s důrazem uvedeno. Některé prvky alternativní logistiky jsou ovšem součástí už počáteční fáze (pluralita návrhů, výběrová řízení, vstupní podmínka formulací v podobě paragrafového znění), na některé však není pozdě ani v tom nejpokročilejším stádiu (místo námitek proti formulacím věcného záměru uplatňovat formulace paragrafů, ...).

2.2. Problematika Rady pro výzkum, vývoj a inovace: Na zasedání Rady, konaném 16.12.2011 byly konstatovány nejasnosti stran legitimacy jmenování některých členů Rady. Není

známo, že by vedení Rady nebo její aparát obstaral během uplynulých osmi týdnů dokument kompetentního orgánu, například Legislativní rady vlády, o legitimitě Rady. Na webových stránkách RVVI nejsou potřebné údaje uvedeny a sekretariát RVVI písemnou prosbu o sdělení, je-li mu něco o stanovisku Legislativní rady vlády známo, opakovaně pomíjí. Rada podle dostupných údajů nemá právní legitimitu a její úkony například z 27. ledna 2012 nemají právní platnost a budou-li použity k dalším právním aktům, mohou vzniknout vleklé soudní spory. Přitom řešení existuje a není obtížné. Mezi přítomnými matematiky, fyziky a právníky nebyl nikdo, kdo by projevil souhlas s konstrukcí zveřejněnou v materiálech AF, jak ji použila ve svém vyjádření paní Mgr. Karolina Peake nebo paní Dr. Hana Graclová, které se svým právním názorem liší od všech ostatních, ať zkušených právníků či příslušníků jiných profesí – daná problematika nevyžaduje právníka-specialistu.

3. Výhled na XXX. Akademické fórum 15. března 2012 (pozvánka viz Příloha Z-2): S tématem **Věda, výzkum, vývoj a inovace v České republice** vystoupí místopředsedkyně Senátu Parlamentu ČR senátorka **Alena Gajdůšková**. Pro dubnové XXXI. Akademické fórum je sjednán referát **Jana Musilová: Hodnocení výzkumu**.

XXIX. Akademické fórum skončilo v 16:00

Prof. RNDr. Martin Černošský, CSc.,
předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF
cernohorsky@physics.muni.cz